

اثر پودر سماق و پروبیوتیک بر عملکرد بلدرچین ژاپنی در دوره‌ی رشد

محمد رضا کلانتری^{۱*}، نصراله ولی^۲، جواد پوررضا^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام- دانشکده‌ی کشاورزی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، ۲- استادیار و استاد گروه

علوم دامی- دانشکده‌ی کشاورزی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد

* نویسنده مسئول: محمد رضا کلانتری kalantari1350@Gmail.com

چکیده:

این آزمایش به منظور تعیین اثر سطوح مختلف پودر سماق در جیره‌ی غذایی با و بدون استفاده از پروبیوتیک پروتکسین^{۱۱۵} بر عملکرد بلدرچین ژاپنی (کوترنیکس ژاپونیکا)^{۱۱۶} در دوره‌ی رشد، به مدت ۳۵ روز (از سن ۸ تا ۴۲ روزگی) با ۸ تیمار، ۳ تکرار و تعداد ۵ قطعه بلدرچین در هر تکرار از هر دو جنس اجرا شد. پودر سماق در چهار سطح صفر، ۰/۰۵، ۰/۱ و ۰/۱۵ درصد که هر کدام از این سطوح با دو سطح پروبیوتیک پروتکسین (صفر و ۱۲۰ گرم در تن خوراک) به کار برده شد و اثرات اصلی و متقابل سطوح تیمارها، بر عملکرد بلدرچین بررسی شد. میانگین کلیه‌ی صفات مورد بررسی، به غیر از وزن نسبی لاشه در جنس ماده به طور معنی‌داری بالاتر از جنس نر بود ($p < 0/05$). در سطح ۰/۱۵ درصد پودر سماق وزن لاشه‌ی آماده‌ی طبخ کاهش و وزن نسبی بال افزایش معنی‌داری داشت ($p < 0/05$). با افزایش سطوح سماق تا ۰/۱۵ درصد در جیره‌ی غذایی، میانگین وزن سینه، ران و کبد کاهش بیشتری یافتند ($p < 0/05$) و در خوراک مصرفی روزانه و ضریب تبدیل غذایی تفاوت معنی‌داری حاصل نشد. سطوح مختلف پروبیوتیک پروتکسین بر روی هیچ کدام از صفات مورد آزمایش تفاوت معنی‌داری نداشت. همچنین تحت اثر متقابل سطوح مختلف پودر سماق و پروبیوتیک پروتکسین هیچ‌گونه تفاوت معنی‌داری در صفات مورد بررسی نشان داده نشد. واژه‌های کلیدی: بلدرچین ژاپنی - پروبیوتیک پروتکسین - سماق (*Rhus coriaria L.*).

مقدمه

گوشت طیور دارای درصد پروتئین قابل توجهی است و یکی از منابع تأمین‌کننده‌ی پروتئین حیوانی است که چربی کمی دارد (۴). در این راستا بلدرچین که یک پرنده‌ی اهلی شده به دست انسان است، در برخی نقاط دنیا به صورت صنعتی به منظور استفاده از گوشت و تخم آن پرورش داده می‌شود (۷).

استفاده از گیاهان دارویی برای درمان بیماری‌ها قرن‌ها سابقه دارد که در این میان سماق یکی از گیاهان دارویی از تیره‌ی پسته می‌باشد که یکی از ترکیبات اصلی و فراوان آن اسید تانیک^{۱۱۷} است (۵). بررسی تحقیقات انجام شده در زمینه‌ی اثرات ضد میکروبی سماق نشان می‌دهد عصاره‌ی میوه‌ی این گیاه بر روی هر دو نوع باکتری‌های گرم مثبت و گرم منفی مؤثر است که این اثر بر روی باکتری‌های گرم مثبت قوی‌تر است (۲). استفاده از میکروارگانیزم‌های زنده (پروبیوتیک‌ها) و گیاهان دارویی به جای آنتی‌بیوتیک‌ها به عنوان یکی از راه‌های کاستن از عوارض آنتی‌بیوتیک‌ها در صنعت پرورش طیور مطرح می‌باشد (۱). پروبیوتیک به

¹¹⁵ - Probiotic protexin

¹¹⁶ - Japanese quail (*Coturnix japonica*)

¹¹⁷ - Tannic Acid